

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی قزوین

دانشکده پرستاری و مامایی

پایان نامه جهت دریافت درجه کارشناسی ارشد پرستاری سالمندی

عنوان:

بررسی پیش بینی کننده های فشار مراقبتی در مراقبین سالمندان دیالیزی استان قزوین در سال ۱۳۹۹

استاد راهنما:

سرکار خانم دکتر سیده آمنه مطلبی

استاتید مشاور:

سرکار خانم دکتر فاطمه محمدی

سرکار خانم دکتر فرنوش رشوند

دانشجو:

مهدیه طاهرخانی

زمستان ۱۳۹۹

چکیده

زمینه و هدف: تعداد بیماران دیالیزی در سطح جهان روبه افزایش است و مراقبین این بیماران با فشار مراقبتی بالایی روبرو هستند. بنابراین مطالعه حاضر با هدف تعیین عوامل پیش بینی کننده فشار مراقبتی در مراقبین سالمندان دیالیزی استان قزوین انجام شد.

مواد و روش ها: مطالعه توصیفی- مقطعی بر روی مراقبین سالمندان دیالیزی استان قزوین در سال ۱۳۹۹ انجام شد. در این مطالعه از نمونه گیری به روش تمام شماری استفاده شد، بطوریکه مراقبین اصلی تمام بیماران مراجعه کننده به مراکز همودیالیز در صورت تمایل و احراز شرایط ورود به مطالعه، انتخاب شدند. از چک لیست مشخصات جمعیت شناسی، مقیاس بارتل، پرسش نامه های فشار مراقبتی زاریت، حمایت اجتماعی درک شده زیمت، خودکارآمدی عمومی شرر و مقابله مذهبی پارگمنت جهت جمع آوری داده ها استفاده شد. داده ها با استفاده از مدل رگرسیون خطی چند متغیره مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: میانگین و انحراف معیار سنی ۲۵۲ مراقب شرکت کننده در پژوهش ($13/16 \pm 44/90$) و میانگین و انحراف معیار سنی سالمندان شرکت کننده ($69/45 \pm 7/75$) بود. نتایج مطالعه حاضر نشان داد متغیر های حمایت اجتماعی ($\beta=-0.146, p<0.05$)، ناتوانی ($\beta=0.218, p<0.05$)، وضعیت سلامت ($\beta=-0.131, p<0.05$) و وضعیت اقتصادی ($\beta=-0.173, p<0.05$) مراقبین تأثیر معناداری بر میزان فشار مراقبتی داشت. به طوری که با افزایش میزان حمایت اجتماعی مراقبین و کاهش ناتوانی سالمندان میزان فشار مراقبتی مراقبین کاهش می یافت. هم چنین مراقبینی که وضعیت مالی بهتری داشتند و از سلامت بهتری برخوردار بودند، فشار مراقبتی کمتری متحمل می شدند.

نتیجه گیری: با توجه به نقش پیشگویی کننده حمایت اجتماعی، ناتوانی سالمندان، وضعیت مالی و وضع سلامت مراقبین، یکی از راهکار های کاهش میزان فشار مراقبتی در مراقبین سالمندان دیالیزی، توسعه ی حمایت های اجتماعی از مراقبین این بیماران و همینطور توجه بیشتر به وضعیت سلامت مراقبین آنان به عنوان بیماران بالقوه می باشد.

کلیدواژه ها: سالمند، فشار مراقبتی، حمایت اجتماعی، خودکارآمدی، ناتوانی، مقابله ی مذهبی

Qazvin University of Medical Sciences

Nursing & Midwifery Faculty

Title:

Predictors of caregiving burden among caregivers of older hemodialysis patients

Supervisor

Dr. Seyedeh Ameneh Motalebi

Advisors

Dr. Fatemeh Mohammadi

Dr. Farnoosh Rashvand

Written by

Mahdie Taherkhani

Predictors of caregiving burden among caregivers of older hemodialysis patients

Abstract

Introduction and objective: The number of dialysis patients is growing and their caregivers are faced with high burden care. Therefore, the present study was conducted to determine the predictors of caregiver burden among caregivers of older patients under hemodialysis residing in Qazvin province, Iran.

Materials and Methods: This descriptive and cross sectional study was conducted on 252 primary caregivers of older patients under hemodialysis in 2020. The sampling was done by census method among eligible caregivers. Data were collected using the demographic checklists, Zarit Questionnaire, Bartel Scale, Perceived Social Support, self-efficacy, and religious coping questionnaires. The collected data were analyzed by multivariable regression model.

Results: The mean age of 252 caregivers participated in the study was 69.45 ± 7.75 years old. The results of multivariate analyses showed that significant predictors of caregiver burden were perceived social support ($\beta:0.333$, $p<0.05$), disability ($\beta:-0.137$, $p<0.05$), health status ($\beta=0.154$, $p=0.010$), and financial status ($\beta=0.154$, $p=0.010$). As, the caregiver burden was decreased by increasing the social support and decreasing the rate of disability. Furthermore, the caregivers who had a better financial level and were in better health status reported lower caregiver burden.

Conclusions: Given the predictive role of perceived social support and the rate of disability, economic status, and health status of caregivers in caregiver burden, establishing or strengthening supportive social networks, particularly in disable older adults seems to be one of the effective factors in reduction of caregiver burden and more attention to the health of caregivers as potential patients.

Keywords: Aged, caregiver burden, disability, social support, self-efficacy, religious coping